

Mgr. Zuzana Macurová, Ph.D.

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Katedra dějin umění
Křížkovského 10, 771 80 Olomouc
e-mail: zuzana.macurova@upol.cz
ORCID: 0000-0001-7013-4790

Vzdělání

2009–2015	Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, obor Teorie a dějiny umění, Ph.D.
Školitel: prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. Téma disertační práce: <i>Stavební a umělecké aktivity benediktinského kláštera v Rajhradě v 18. století</i>
2007–2009	Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Dějiny umění, magisterské studium
2003–2007	Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Dějiny umění – Muzeologie, bakalářské studium

Zaměstnání

od 2020	Univerzita Palackého Olomouc, Katedra dějin umění, odborná asistentka
2018–2020	Univerzita Palackého Olomouc, Katedra dějin umění, vědecká pracovnice
od 2016	Moravské zemské muzeum, Centrum humanistických studií, kurátorka
2015–2023	Národní památkový ústav, ÚOP v Brně, Oddělení evidence movitých památek
2012–2015	Internetový portál artalk.cz, redaktorka rubriky Artservis

Odborné zaměření

umělecký mecenáš v raném novověku; vizuální kultura jako prostředek reprezentace a sebeprezentace; umění a náboženství v 17. a 18. století; genderová problematika v umění raného novověku

Projekty, výzkumné záměry

2025	<i>Kulturní dědictví jako inspirace pro budoucnost VI. Univerzita Palackého v Olomouci</i> , grantová soutěž IGA_FF_2025_023 – hlavní řešitelka
2024–(2026)	<i>(Sebe)prezentace žen v portrétním malířství raného novověku</i> . Univerzita Palackého v Olomouci, grant Fondu pro podporu vědecké činnosti (FPVC2024/13) – hlavní řešitelka
2018–2022	<i>ARTECA: Pokročilé fyzikálně-chemické metody ve výzkumu a ochraně kulturního a uměleckého dědictví</i> . Evropské strukturální a investiční fondy, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Výzva č. 02_17_048 Předaplikační výzkum pro ITI (CZ.02.1.01/0.0/0.0/17_048/0007378) – členka řešitelského týmu
2018–2020	<i>DSP Technologie pro umění</i> . Evropské strukturální a investiční fondy. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Výzva č. 02_16_018 pro Rozvoj

výzkumně zaměřených studijních programů v prioritní ose 2
(CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002314) – členka řešitelského týmu

- 2017–2018 *Výzkum, dokumentace a prezentace movitého kulturního dědictví*. Ministerstvo kultury, Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO MK 075032333) – členka řešitelského týmu
- 2017 *Tváří v tvář. Barokní portrét v zemích koruny České*. Ministerstvo kultury, Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO MK 000094862) – členka řešitelského týmu
- 2012–2015 *Benediktinský klášter Rajhrad jako kulturní fenomén*. Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI (DF12P01OVV047) – členka řešitelského týmu
- 2013 *Výzkum umělecké a vizuální tvorby v Čechách a na Moravě v evropském kontextu*. Grantová agentura MU (MUNI/A/0811/2012) – členka řešitelského týmu

Zahraniční stipendia

- 2016 Francis Haskell Memorial Fund Scholarship (*Ignac Chambrez (1758–1842) and Art Theory of the Late Enlightenment in Central Europe*)
- 2013 Aktion, Universität Wien, Institut für Kunstgeschichte, tutor: prof. Ingeborg Schemper–Sparholz

Členství v komisích a hodnotících orgánech

- Od 2021 Členka odborné komise pro hodnocení návrhů na prohlášení movitých věcí nebo jejich souborů za kulturní památku, Ministerstvo kultury ČR
- Od 2025 Členka oborového panelu P 409 – Vědy o umění, Grantová agentura České republiky

Bibliografie

Články v časopisech a vědeckých evidovaných sbornících

Zuzana Macurová – Zdeňka Míchalová, A reverse-glass painting by Gerhard Janssen in the Valtice Palace, *The Burlington Magazine* 166, 2024, July, s. 675–679.

Zuzana Macurová – Zdeněk Kazlepka, K otázce původu, funkce a významu grisaillového obrazu Svaté rodiny se sv. Janem Křtitelem, sv. Alžbětou a dvěma anděly z Lednice, *Památky* 3, 2024, č. 3, s. 128–145.

Zuzana Macurová – Zdeněk Kazlepka, The Holy Family with St. John the Baptist, St. Elisabeth and Two Angels from the collections of the Liechtenstein family and its origin, *Römische Historische Mitteilungen* 65, 2023, s. 387–407.

Zuzana Macurová, Ephraim Hochhauser a nově objevené malby z Třeště. Příspěvek k problematice zkoumání portrétní malby raného novověku, *Opuscula historiae artium* 70, 2021, s. 130–141.

Zuzana Macurová – Tomáš Valeš, Poznámky ke sbírce staré kresby Karla Kühnla (1812–1871) ve Lvově a Vratislavi, *Opuscula historiae artium* 69, 2020, s. 160–169.

Zuzana Macurová, Cyklus posmrtných podobizen abatyší kláštera františkánských terciárek v Brně, *Opuscula historiae artium* 68, 2019, s. 290–299.

Zuzana Macurová – Zdeňka Míchalová, Italské barokní veduty v mobiliárním fondu státního zámku Buchlovce, *Zprávy památkové péče* 78, 2018, s. 650–656.

Zuzana Macurová – Zdeňka Míchalová, Hrabě Gabriel Gudenus a jeho fotografický odkaz, *Zprávy památkové péče* 77, 2017, příloha, s. 55–62.

Zuzana Macurová – Zdeňka Míchalová, Perspektivní divadla Martina Engelbrechta z mobiliárního fondu zámku v Lysicích, *Průzkumy památek* 11, 2017, č. 2, s. 41–48.

Zuzana Macurová, K autorství fresky v kapli sv. Karla Boromejského u Telče, *Monumentorum Moraviae tutela* 18, 2016, s. 158–159.

Zuzana Macurová – Zdeňka Míchalová, Historismus, konverze a rodová memorie v kostele Boží Prozřetelnosti v Šenově, *Epigraphica & Sepulcralia VI. Fórum epigrafických a sepulkrálních studií*, 2015, s. 249–262.

Zuzana Macurová, Umělecké aktivity Matouše Pertschera, opata svatotomášského kláštera v Brně v letech 1740–1777, *Brno v minulosti a dnes* 25, 2012, s. 165–195.

Zuzana Macurová, "...Im hospite Christus excipiat". Freska v hlavním sále bývalého žďárského kláštera, *Západní Morava* 12, 2008, s. 35–52.

Odborné monografie

Zuzana Macurová – Vít Vlnas, *Památník Bible kralické*, Brno 2022.

Zuzana Macurová, *Umělecká praxe v barokním klášteře: Proměny rajhradského probošství v 18. století*, Brno 2015.

Zuzana Macurová, *Kunstpraxis in einem Barockkloster: Verwandlung der Propstei Rajhrad im 18. Jahrhundert*, Brno 2015.

Zuzana Macurová – Jindra Pavelková a kol., *Liebhaber und Mäzene von Wissenschaften und Kunst im Mönchsgewand*, Brno 2014.

Zuzana Macurová – Jindra Pavelková a kol., *Milovníci a mecenáši věd a umění v řeholním rouše*, Brno 2014.

Zuzana Macurová – Jindra Pavelková a kol., *An vědy a umění miloval. Milovníci a mecenáši věd a umění v řeholním rouše* (kat. výst.), Brno 2014.

Kapitoly ve monografiích

Zuzana Macurová, Matouš Pertscher a Athanasius Gottfried. Maulbertschovy zakázky u augustiniánů a kartuziánů, in: Petr Arijčuk – Helena Zápalková (edd.), *Maulbertsch pinxit. Zakázky Franze Antona Maulbertsche na Moravě a v Čechách*, Olomouc 2024, s. 133–142.

Zuzana Macurová, Středoevropský sochař, Návrh oltářního retáblu; Barend Graat (?), Madona se světce a světicí; Johann Franz Greipel, Uvedení opery II Parnaso confuso; Moritz von Schwind, Ilustrace k pohádce Sedmero krkavců, in: Lenka Kalábová – Michal Konečný (edd.), *Kresby. Mistrovská díla ze sbírek Národního památkového ústavu*, Brno 2023, s. 48–49, 52–53, 100–103, 172–173.

Zuzana Macurová, Sv. Petr a Pavel; Kristus nesoucí Kříž; Dvojice obrazů s motivem hornaté krajiny s figurální stafáží; Alžběta Habsburská; Nalezení svatého Kříže císařovnou Helenou, in: Lenka Kalábová

– Šárka Radostová (edd.), *Ad unicum. Umělecká díla z liechtensteinských sbírek ve správě Národního památkového ústavu*, Praha 2022, s. 253–256, 295–98, 311–320, 325–328.

Zuzana Macurová, Jan Adam z Questenbergu, vévodkyně z Fontanges a zamyšlení nad jedním portrétem, in: Jan Galeta – Ondřej Jakubec – Radka Nokkala Miltová – Tomáš Valeš (edd.), *Od dějin umění k uměleckému dílu. Cesta k porozumění vizuální kultuře*, Brno 2021, 165–172.

Zuzana Macurová, hesla Kardinál František z Dietrichsteina (kat. č. IV.25); Posmrtný portrét Valeriána Magniho (kat. č. VII.11), in: Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), *Comenius 1592-1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský s jeho světem*, Brno 2020, s. 175–176, 295–296.

Zuzana Macurová – Tomáš Valeš, Josef Winterhalter ml. a lekce z Tiepola. Příspěvek k reflexi benátského settecenta ve střední Evropě 2. poloviny 18. století, in: Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (edd.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a ikonografie umění raného novověku*, Brno 2019, s. 93–108.

Zuzana Macurová, Sakrální identifikační portrét, in: Zuzana Macurová – Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*, Brno 2017, s. 193–199.

Zuzana Macurová, Katolický klérus, in: Zuzana Macurová – Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*, Brno 2017, s. 153–164.

Zuzana Macurová, heslo Kašpar z Questenbergu, opat královské kanonie premonstrátů na Strahově (kat. č. IV.2); Jiří Ignác Pospíchal, velmistr řádu křižovníků s červenou hvězdou (kat. č. IV.3); František Karel z Kounic (kat. č. IV.4); Bedřich Grundtmann, opat břevnovsko-broumovský (kat. č. IV.6); Marie Agnes Bayerwecková, představená konventu alžbětinek v Brně (IV.9); Martin Středa jako ochránce Brna (IV.13, společně s Tomášem Valešem); Sv. František z Assisi (kat. č. V.2a); sv. Terezie z Ávily (kat. č. V.2b); Posmrtný portrét abatyše Marie Elizabety Millerové (kat. č. VI.5); Brněnský krajský fyzik Karl Eduard Linz (kat. č. VII.4), in: Zuzana Macurová – Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*, Brno 2017, s. 169, 171, 173, 177, 183, 191, 215, 223, 243.

Zuzana Macurová, hesla Leopold Berchtold; Ferdinanda Berchtold (rozená/née Károlyi); Heinrich Liechtenstein; Wladimir II. Mittrowsky, in: Jan Vaca (ed.), *Fotografové šlechtici v zemích Koruny české – Photographer Aristocrats in the Czech Crown Lands*, Praha 2017, s. 83–91, 172–178, 200–204.

Zuzana Macurová, Ostrovačice. Rezidence rajhradského kláštera s kostelem sv. Jana Křtitele a sv. Václava, in: Martin Mádl a kol., *Benediktini II. Barokní nástěnná malba v českých zemích*, Praha 2016, s. 693–703.

Zuzana Macurová, Kunst- und Bauaktivitäten des Propstes Otmar Conrad, in: Zuzana Macurová – Jindra Pavelková a kol., *Liebhaber und Mäzene von Wissenschaften und Kunst im Mönchsgewand*, Brno 2014, s. 142–160.

Zuzana Macurová, Umělecké a stavební aktivity probošta Otmara Conrada, in: Zuzana Macurová – Jindra Pavelková a kol., *Milovníci a mecenáši věd a umění v řeholním rouše*, Brno 2014, s. 112–127.

Zuzana Macurová, Provost Otmar Konrad and his portraits. Between art and self-presentation, in: Ondřej Jakubec (ed.), *Central European and American Perspectives on Visual Arts in Early Modern Europe*, Brno 2013, s. 113–131.

Zuzana Macurová, Brno, Rajhrad, Zábřovice: několik poznatků ke vzájemným kontaktům klášterů v 18. století, in: Václav Mílek (ed.), *Osm století: sborník příspěvků prezentovaných na konferenci k výročí 800 let založení klášterů v Zábřovicích a Nové Říši 23. září 2010 v premonstrátském klášteře v Nové Říši*, Brno – Nová Říše 2012, s. 47–55.

Ediční činnost

Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (edd.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a ikonografie umění raného novověku*, Brno 2019.

Zuzana Macurová – Lenka Stolarová – Vít Vlnas (edd.), *Tváří v tvář: barokní portrét v zemích Koruny české*, Brno 2017.

Zuzana Macurová – Zdeňka Míchalová – Miloš Stehlík (edd.), *Památková péče na Moravě, Monumentorum Moraviae tutela – Sakrální památky*, Brno 2017.

Recenze ve vědeckých časopisech

Zuzana Macurová (rec.), Lubomír Slaviček, Petr Tomášek (edd.), *Aristokracie ducha a vkusu. Zámecká obrazárna Salm-Reifferscheidtů v Rájci nad Svitavou*, *Zprávy památkové péče* 76, s. 667–668.

Skripta

Zuzana Macurová – Pavel Waisser, *Slovník pojmům* in: Martin Horáček (ed.), *Manuál doktorského studijního programu Dějiny umění, památková péče a technologie pro materiálové průzkumy. Využití technologií v uměleckohistorické praxi*, Olomouc 2020, 65–73.

Popularizační a ostatní oborové publikace

Zuzana Macurová – Vít Vlnas, *Jednota bratrská a knihtisk*, in: *Rok Jana Blahoslava. Sborník k 500. výročí narození*, Ivančice 2023–2024, s. 19–22.

Zuzana Macurová, *Paragone. Soutěž o cenu profesora Milana Tognera*, *Bulletin : Uměleckohistorická společnost v českých zemích* 35, 2023, č. 2, s. 36–37.

Zuzana Macurová, *Posmrtný portrét Valeriána Magniho*, *Dějiny a současnost*, 2021, č. 4, s. 28–29.

Zuzana Macurová, *Dílo měsíce – Tintoretto: Marieta Robusti*, *Centrum pro studium raného novověku*, <https://cemsbrno.org/>, publikováno 30. 10. 2018.

Zuzana Macurová, *Dílo měsíce – Martin Engelbrecht: Sáňkování*, *Centrum pro studium raného novověku*, <https://cemsbrno.org/>, publikováno 17. 1. 2028.

Výstavy a expozice

Expozice k dějinám starého zámku v Jevišovicích, Moravské zemské muzeum, Starý zámek v Jevišovicích, od 24. 6. 2025 (spoluautorka expozice)

Umění knihtisku a bratrská tiskárna v Kralicích, Moravské zemské muzeum, Památník Bible kralické, od 16. 9. 2023 (spoluautorka výstavy)

Na ostrově zahrad. Výstava k 500. výročí narození Jana Blahoslava, Galerie Památníku A. Muchy, Ivančice, 21. 2. – 8. 5. 2023 (spoluautorka výstavy)

Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku, Moravské zemské muzeum, Dietrichsteinský palác, Brno, 9. 12. 2020 – 14. 3. 2021

An vědy a umění miloval... Milovníci a mecenáši věd a umění v řeholním rouše, Moravská zemská knihovna – Masarykova univerzita, Benediktinský klášter v Rajhradě, 15. 5. 2014 – 30. 10. 2014 (spoluautorka výstavy)

Konference, semináře, přednášky

Portrétní malba 17. a 18. století ve střední Evropě. Výzvy, možnosti a limity bádání. Katedra dějin výtvarného umění, FF, Univerzita Komenského, Bratislava, Slovensko, 7. 5. 2024.

K otázce původu, funkce a významu grisaillového obrazu Svaté rodiny ze zámku Lednice. Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, Litomyšl, 20. 2. 2024.

Portret barokowy w Czechach i na Morawach. Wyzwania i ograniczenia badawcze. Instytut Historii Sztuki, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, Polsko, 11. 5. 2022.

Poznámky ke sběratelské činnosti Karla Kühnla. Bienále His Artibus: perspektivy vizuální kultury v raném novověku, Brno, 24. 5. 2018. (společně s Mgr. Tomášem Valešem, Ph.D.)

Osudy uměleckých děl z majetku jezuitského řádu a klášterů uzavřených během josefínských reforem. Přednáška na Katedře dějin umění a kulturního dědictví, Filozofická fakulta, Ostravská univerzita, 27. 11. 2014.

Umělecké aktivity raně novověkých prelátů na příkladě rajhradských proboštů. Přednáška na Katedře dějin umění a kulturního dědictví, Filozofická fakulta, Ostravská univerzita, 13. 11. 2014.

Historismus, konverze a rodová memorie v kostele Boží Prozřetelnosti v Šenově. "Justorum autem animae in manu dei sunt" – 12. zasedání k problematice sepulkrálních památek, Praha, 31. 10. 2013. (společně s Mgr. Zdeňkou Míchalovou, Ph.D.)

Zbožnost versus reprezentace. Benediktinský klášter v Rajhradě a jeho umělecké vybavení v 18. století. Mezinárodní konference doktorandů dějin umění ArtHist 2013, Olomouc, 15. 5. 2013.

Mecenát proboštů benediktinského kláštera v Rajhradě v 18. století. Barokní zbožnost – doktorandský workshop Katedry historie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, 30. 11. 2012.

Korespondence rajhradských benediktinů v 18. století a její přínos pro historika umění. 2. zasedání k problematice písemných pramenů v dějinách umění, Praha, 11. 11. 2010.

Brno, Rajhrad, Zábřovice : několik poznatků ke vzájemným kontaktům klášterů v 18. století. Konference k výročí 800 let založení klášterů v Zábřovicích a Nové Říši, Nová Říše, 23. 9. 2010.

Popularizační přednášky

Sattler a Sadler – sochař a malíř olomouckého baroka. Vlastivědné muzeum Olomouc, 12. 6. 2024

Jan Kryštof Handke. Malíř (nejen) olomouckého baroka. Vlastivědné muzeum Olomouc, 20. 9. 2023.

Hieronymus Bosch. Muzeum města Tišnova a Galerie Josefa Jambora, Tišnov, 17. 9. 2021.

„Netruchli dcero nad smrtí své matky...“ Posmrtné portréty abatyší františkánského kláštera v Brně. Cyklus přednášek R'n'B [Renesance & Baroko], Centrum pro studium raného novověku, Brno, 28. 4. 2021.

Ignác Raab a christologicko-mariánský cyklus z Předklášteříu Tišnova, Galerie Josefa Jambora, Tišnov, 7. 2. 2019.

Místa setkávání, nasycení, rozjímání i potěšení – refektáře a jídelny v barokních kláštorech. Cyklus přednášek R'n'B [Renesance & Baroko], Centrum pro studium raného novověku, Brno, 7. 12. 2017.

Rajhradské baroko – architektura a umění benediktinského kláštera v Rajhradě. Památník písemnictví na Moravě, Rajhrad, 8. 9. 2018.

Umělecké aktivity Antonína Pirma a Otmara Conrada. Cyklus přednášek "An vědy a umění miloval", Moravská zemská knihovna v Brně, 30. 4. 2014.